

נעים שבת הרב בנימין בוימל

"שכר" בטלה

והנה, בעיצומה של ההיערכות הצבאית והלוגיסטית הזו, בדיקו במצבע פרשת נשא, התורה עצרת ומטילה אל תוך הקלחת שתי פרשות שלכאורה אינן קשורות: פרשת סוטה ופרשת ניר. ואכן הבן שואל: מה ענין סוטה אל מדבר סניין? מה הקשר בין סדרי דגלים, מפקדים וצבא, לבין פרשות אלו, העוסקות בטורה ובקדושה אישית? הנה מקומן המובהק של פרשות אלו, הוא בספר הקדושות והטהרות – בחומש ויקרא!

כמה נמצאים דברי מדרש בתחומם בפרשתנו (ויקרא יט) בהם אולי נמצא מרכא לשאלתנו. על הפסוק 'והי ביום כלות משה', הוא דורש את המילה 'ויהי' מלשון צער – 'זיי היה ביום כלות'. ולמה זיי? בהקמת המשכן? וכן או סיבה לשמחה ליליגיא? לשם כך מביא המדרש משל מנחם מנדל פיינשטיין:

"פס' למלך שיקח לו אשה רגזנית, אפר המלך: עש' לך מפרצא: (רמקס מלכותיים עורך תורה) התחילה לעסב בה. כל זמן שיקח ממעטקת בה – אינה מריבה. נשלמה המלאכה והביאה למלך, ויאה אותה המלך וישרה בעיניו. מה התחיל המלך לומר: וי, וי? אה לו אשת: זה אזני רוחנית או עצמי לעשות רצונן ואף אמו, וי? אה לו: המלאכה ישרה בעיני, אפסם כל זמן שיהיה עוסקת במלאכה, לא יהיה כועס ולא מקנטרת אותו. עתה שאה פניה – מתראא אפי שמא פכעתי אותו. כך אפר הקדוש ברוך הוא: כל זמן שיהיה בני עסוקים במשכן, וי? מילנים, עשה – יתחיל, ללך פאפר; ויהי ביום כלות משה – וי? היה ביום כלות."

היחוס של המדרש הזה מטעם: הבעלה במילה ידיו חטא, והעיסוק בדברי חכמה היא השמירה הגדולה ביותר של האדם. כל זמן שפעם ישראלי היה עסוקים בבניית המשכן, המחשבות והרגשות שלהם היו מנותבות ליקוד. ברגע שהסתיימה המלאכה והם הפכו ל"מילנים", מיד עולה החשש הגדול מפני התעוררות היצר, המלונות והירידה הרוחנית.

מאז יציאת עם ישראל ממצרים, עם ישראל היה שריר בריצה מסורפת בעשייתו הממדת בידי עויל געיליים. תחילה הם ספרו שבעה שבועות בדיקות על לעמוד הרף של מיד לאחר מכן היו בהמתנה למחזה לשהיה שריר מהרה. וברגע אחד של פיוסן בהמתנה זו – נפלו בחטא העגל, מאז, הם שקועים כלם במפעלי החטבה והחיקון, עד שביום הכיפורים נתבשרו על הסליחה וקיבלו את הפריקוץ הגדול הבאי: הקמת המשכן.

במשך חודשים ארוכים, כל היום – אנשים וגשם כאחד – היו עסוקים ושרופים על רעיון המשיח, כלם היו מסינים, הגברים והנשים עסקו באותה המלאכה בציורן עצמם, על ידי מילוחים במאד ביסוס בהן חושבן.

והנה, ברגע שהסתיים הפריקוץ והמשכן עמד על תילו, עם ישראל יצא מיד סוף אל המסע הגדול במדבר, ומאז את עצמו בבת אחת נשאר מכל ידי חושש. אין שום פריקוץ גדול באופק, אין הכנות לארועי היסטוריו, לאשונה מאז יצאו ממצרים, בני ישראל קמים בבוקר אל יום שגרתיים לחלוטין, אל לוח זמנים פנו למרוב של חופש המדבר המושם.

אין תחילה לצוץ הסכנה הגדולה, הגברים, כי ידו להיניח, היו עסוקים במחקר עד כל בנותיה החיטבה שכלילו זה עתה "מיליונים" לותר אחריהם מארץ מדין ורחמי כלם הם, הם השתעשעו בהן ולצלו חשביו המהירות, וכלם חתבו במחמה. אין מהם שיהיה באוחד דור מדיבדב במהן זה עסקו במשך ארבעים שנה במדבר, לאחר שהסתיים פריקוץ טוהיית העידים והקמת המשכן עבון, הסכנה של הפלג החיטבה המכה באדם ומקשה עליו.

על פי זה מבינים אנו היטב מדוע דווקא עכשיו, בחיתוה אל ימי הגשרה המהירה, אנו צריכים להיזהר ביותר משהיה טוהיית לעשות מלאכה, מפני ש"מחשבות רעות" פועלות לידיו "שיעומם", ורש"י מפרש במילה אחת את זה: "שיעומם – בעויל".

על פי זה מבינים אנו היטב מדוע דווקא עכשיו, בחיתוה אל ימי הגשרה המהירה, אנו צריכים להיזהר ביותר משהיה טוהיית לעשות מלאכה, מפני ש"מחשבות רעות" פועלות לידיו "שיעומם", ורש"י מפרש במילה אחת את זה: "שיעומם – בעויל".

רוחני פניו מתור: 'גדולה מכל זאת אמרו: יכנה עצמו ומחשבתו לרבי תורה, ויחיב דעתו בהכמה – שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב המינון מן הכמה...' ("אסור סרן כב, הלכה א'). התורה היא 'אנטיביוטיקה' של הגשמה. מלאמת את התודעה באור ובחכמה, ומשנה בעקביות את טבעו של האדם.

מעתה מובנת תביעת הבורא על אומות העולם: הטענה שלהם "זה נגד טבענו" הייתה נכונה כל עוד הם עומדים מחוץ לבית המדרש. אילו היו מקבלים את התורה, היווה הייתה מערדת את בני עשיו שלא ירצו, ומקדשת את בני ישמעאל שלא יאפסו. כשענו "איננו

שיביבי אמנה הרב אהרון בייפוס

"חילך לאוריתא", איחול, המבטא תקוה וברכה, לזכות לצלל ולמלות את הכוחות כולם, במיטבם, לתורה ולעבודת הש"ת.

מקורו של הביטוי, במשפט בין הגיסים לעתיד, רבי יוחנן-גדול הדור, עם ריש לקיש-ראש השוודדים.

האיחול נתן את אותותיו, וזיכה את עם ישראל לדורותיו, בריש לקיש, תורתו ומאמרו.

מבארים, כי ר' יוחנן, זיהה את ר"ל, כשאפתן החורן למקסם כוחות למשימות החשובות, בעיניו וניתב אותו, כרב לתלמידו, להעצים כוחות, בעמלה של תורה.

ואנו זכינו בעת הזאת, להבין ולהשכיל, כי בלצל את תורה, כאז ליד ביטוי, במיצוי הכוחות כולם, בשיאם, למטרה הנשגבה ביותר.

כל איש מישראל, מתאפיין בכוחות יחודיים. ועבודת התורה לנתנם למטרה הנעלית ביותר. לדרגות גבוהות התורה וידיעתה.

יכולים, הם בעצם הצהירו: אין לנו חפץ בכלי שיטתנו אותנו, אנו מעדיפים להישאר כי ששאנו, מקובלים בתוך הטבע הקבלי של חוששינו של זהו וסבסם של ישראל שאנו "עשה ושמע". זו אכן בחינה של אותבים המכריחים את רעומתם של נתון התורה וידועים. הרי הוא ברא אותנו, ואם הוא מציע לנו תורה, הרי שהתורה היא-היא הסס המרסא ומתעם עברנו, גם אם כרגע הדבר נראה מעט כוחותיו. "אין לדגין בשלמחא" – הלכנו מתוך אנון מוחלט כבודה המחקר של התורה.

ומעין לענין, עקבור לשאלה במרשת ששוא ששינים רבות אל שמצאית לא מענה. דיו להציגה, ניכר לרגע במבנה הכללי של חוששי התורה. ספר שמות הוא ספר היציאה מעבודת לזירות והקמת המשכן – מניסן של היציאה לקראת נסיון כשהה נשנייה בהן חושבן המשכן. ספר ויקרא הוא "תורת כהנים", ספר הקדושה והטהרה. שם מקומן הנבעי של כל הלכות הקרובות, קדושת המאכלים, קדושת הגוף, תורת המשפחה והמקדושת. וספר במדבר, כשמו כל עוסק במדיניותם של עם ישראל במדבר לקראת הכניסה הצפיה לארץ ישראל.

מיתות חושבן במדבר לחלוטין: פקידים, סידור השבטים סביב המשכן, דגלים ומפקד הצבא. מקיימים אנו מערכת לוגיסטית לקראת חגיגה הגדול וכיבוש הארץ. במרשת בהעלותן, אנו ממשיכים באותו הקשר בדיקו – סדרי המשפט של פי עמוד הגון ועמוד האש התקועת התצורפות.

כלנו גדלנו על המדרש המפורסם שמלווה את בקלת התורה (ספר וזאת הברכה, פייסקא שם): תחילה הלך הקדוש ברוך הוא לאומות העולם להציע את התורה. הוא פנה אל בני עשיו ושאל אותם: "מקבלים אתם את התורה?". בני עשיו שאלו: "מה כתוב בה?". השיב להם: "אל תרצח". סירבו ואמרו: "רבינו של עולם, כל עצמנו של אותו אדם (עשיו) אינו אלא רצח, שנאמר 'ועל חרבך תחיה', ואין אנו יכולים ללקח את התורה". שוב מנה לבני ישמעאל ושאל: "מקבלים אתם את התורה?". אף הם שאלו: "מה כתוב בה?". השיב להם: "אל תנאף". ענו ואמרו: "כל עירקש של בני ישמעאל אינם אלא מן העריות, ואין אנו יכולים לעמוד באיסור זה". כך נחתה כל אומה את התורה של המצווה הסותרת את טבעה המורשט, עד שהגיע לישראל, שפתחו ואמרו מה אחד: "אל תכר דבר ר' געשה ונשמע".

והקשיה והמבוכה: מדוע אם כן הציע במנין כל אומה דווקא את המצווה הספציפית שהכי קשה לה איתה מדוע, בכיכול, להכשיל אותם מראש ולהציב בפניהם תנאי שיהיו להם שום סיכוי אנשי לעמוד בו? הרי ברור היה איה הבורא מציג לבני עשיו את חובת ומורה, אלא התעניין בכנות הציגו טענה מעורפלת: "זה נגד הכנסת אורחים שירשו מאברהם, בודאי היו מסיסכים.

יתרה מכך, כשמתבוננים במשפחותיהם של הגוים, ין נשמעות ללאורה הגויות. הם לא שאלו מראש את ההצעה כיוון שרשעות ומורה, אלא התעניינו בכנות הציגו טענה מעורפלת: "זה נגד הטבע המולד שלנו. אין לנו את הכלים הרוחניים והגשמיים לעמוד בהם". אכן, הם התביעה עליהם, ומדוע הפסידו לעד את התורה בשל טיעון מופרכ זה?

ומגד, מהי המעלה הגדולה כל כך בשבילה זכו עם ישראל לשיני תורים", ועל מה יצאה בת קול והתפעלה: "מה ילד זה זה לבני, רז שמלאכי השרת משתמשים בביטוי זה? כי תחיתם על "חוה" בלי לקרוא את תנאיו אינה מידות וחוכר והירות משוער דווקא עשוק כזה נחשב לשיא השלמות הרוחנית?

וזו הרי הטענה שטען מני אחד לרבא ששאלה אותו טענה בלמוד, ומבור ריכזו לוחץ את צבנותיו על זה. אכן הטיח בו את "עמא פייא" – עם זיוז שמתכוונם עם שהקדישו פיהם לאשונתה. עדיין מוכיחים את עומדים. היותם צריכים תחילה לשמור את התנאים, אלא אתם יכולים – רבא, ועל לאו – לא לתקבלו (נכח).

תשובתו של רבא וראונו היה מוהות את שורש השתבוב להשקפה ידלו: "אין דסגין בשלמחא" – אנו שהלכנו בשלמות ובתמימות עם הקדוש ברוך הוא, נאמר בנו 'תומת שירי תנחם'. רוצים אנו להבין ולהשכיל מהי המשמעות המיתית של השתבוב הזה?

כניה נפלאה שמעתי מדידי האנון הרב אלעזר גרינברג שליט"א שסופכת את המהומה הקלה אל קצה: השתלה של אומות העולם "מה כתוב בה" נשאלה שאלה אחריות אותם על ידי עדות לזירות מוחלטת של בלן מוהות הגויות. אומות העולם החיטבו לתורה כאל מערכת עוקים אנושית. משפחות, עסקים, אנושי היה להתאים לאופי הקיים של האחרים במדינה. אם מחזיקים חוץ שנגוד באופן קוטבי אחרות חילוני – החוץ אנו בר-ביצוע.

אין התורה אינה "חוק מכללי" של הוראות הנתיבים. התורה היא תונתה הניווט והיחידה של הנפשו אגריה הרוחנית בכיבירה המסוגלת לשנות טבע, לבין מידות חילוניות מות של אדם, לרבות אחד מחדש כיצוד תורה ומחומם. אין על שום טבע בענין פשיטת דמים או עריות, זו בדיקו הסיבה מדוע היה עליהם לבקש בדיחיות לקבל את התורה.

מי שמעיד על כך הוא צירן המערכת בכבודו ובעצמו: "בני בראתי יצר הרע – ובראתי לנו תורה בעליל" (דודיקין). שש שהתבלין המחקר את תונתה הניווט והיחידה של הנפשו אגריה הרוחנית בכיבירה המסוגלת לשנות טבע, לבין מידות חילוניות מות של אדם, לרבות אחד מחדש כיצוד תורה ומחומם. אין על שום טבע בענין פשיטת דמים או עריות, זו בדיקו הסיבה מדוע היה עליהם לבקש בדיחיות לקבל את התורה.

הרמב"ם מגדיר עיקרון פסיכולוגי-רוחני זה בצורה מדויקת להפליא. הוא מסביר כי היצורים והמחשבות הרוחניות הוראות את האדם אינו בדיקו גורל של עמל מולד שיש אפסיר לשנותו, לן תונתה של חלל

ועוצמת הבוטאמט לנו בני האדם וכן מתאפשרת לאדם תעודת בבורא.

חשיבות מעמד הר סיני וקבלת התורה אינה מצטמצמת באוסף החיזיונים של מצוות ששה ומצוות לא תעשה אלא בכך שקיבלנו תורה שבה מצמצם הש"ת את עצמו בה ובשעה שיהיה עוסק והוא התורה הרי הוא דבוק במש ב' ית' למרות ועל אף הפערים הגדולים בין האדם לבורא.

אשר על כן, שיחפתי בפני התלמידים את ההיגיון הבא האומר שרגעי הלימוד הם אותם אבות עם הבנים היה גרע מרומם ומרגש כ בעוסקים בהווית אביי ורבא תוך שהם ממלמלים את מילות התורה הקדו' הם דבקים ונאחזים בבורא על עולמין.

דברים מעין אלו מרומזים בנטיקיון המובא בג"מ סמכתא שבת (קף): "אנוכי ה' אלוקיך" (הדברי הראשון של לחום הכרית שנתנו בסיון) "אנוכי נטוריקין אנו, נפשי, כתיבת יחיבתי..." מילות התורה אינן מטבעות לשון שהשתמשו בהם על מנת שבני מסרים וציווים גרידא, אלא באותיות אלו נאחו האדם המודוע כביכול לנפש האלוהית.

יתכן וכל האומר מקופל ומבאר ב- 5 מילים המובאים בזה"ק (דף עג): "**קובה**", **אורייתא וישראל חד הוא**". התבדות והתחברות האדם מילים את מילות התורה. תתאפשר בלומדו והגייתו את מילות התורה.

צידה דרין

האדם הדיבר דרין "מדבר". דבריו ודבורים מתגלה נפש, נטבו ומותווה של האדם. מילות ודברי תורה, הם ה"אלוהות" שהצטמצמה וניתנה ב"מדבר". מכאן נסיק כמה חשיבות וזכות של רגעי הלימוד.

שהאמנו כי הם קיימים וכל כך טרחנו והשקענו ללשט. מה מיוחד ברגעי הלימוד, מילות התורה שכשהאמר בהם ועוסקים בהבנתם מגלים באמצעותם את אור הנשמה ומתקשרים בקשר בל יותק מבורא כל עלמין - שאול אחד התלמידים?

לרגע השתרש שקט בחלל החדר לפני כל הנוכחים היו חתומים ונעצו ב' מבט שטבע ודרש תשובה...

לאחר כמה רגעי מבוכה ושקט בסיעתא דישימי נזכרתי בציוט של א' מתלמידי הבעש"ט מייסד חסידות צ'רנוביל ממנה הסתעפו מספר חסידיות מרכזיות כדוגמת: טאלנא, סקווירא, ורומסטריקא ר' מנחם נחום מצ'רנוביל בחיבורו המאור עיניים המובא בפירושו הניתבות שלום על מסכת אבות (פ"ו משנה א'): "**רבי מאיר אומר: כל העוסק בתורה לשמה, זוכה לדרים כרבה...**" וז"ל: "**...שהתורה נקראת אליקים שהוא מצומצם ומתקצר בצמצם את עצמו והתורה, כדא שיכול האדם שהוא בעל גבול ותכלית לדבק עצמו בהש"ת שהוא בלי גבול ותכלית, ולא היה באפשר לדבק את עצמו בו יתב' לכן מצומצם עצמו ולחזר התורה...**"

בשל העובדה שאדם הונו קרוץ חומר התאוציות האלוהית הינה תצאיות רוחניות ואין סופית אין אפשרות שידבק האדם בבורא מבלי שיהיה אמצעי המבחר ומקשר בין האדם לבורא.

על דרך משל: איננו משקפי שמש אדם לא יכול אדם להתחבר אל אור השמש החזק. עוצמת השמש קורנית יטונו את המבט בה עד כדי עיוורון, על אחת כמה וכמה אדם המתחבר לאור אין סוף. לצורך כך נבראה התורה הקדושה המשמשת כעין "טרנספורמטור" המצמצם את העוצמה הרוחנית והאלוקית לכדי מושגים

השבו, במסגרת אחד המוסדות שאותם אני מלווה במסגרת בעודתי, התקיים ערב "בונים ב' בלמוד אבות על ידיהם הבוגרים לימוד משותף כהנהגה לקראת חג מתן תורה.

אשרי עין ראתה אבות ובנים מתנצחים בלימוד התורה ואשרי און ששמעה את קול התורה שהדהר בחלל בית המדרש והיה בבחינת "קולות וברקים" שהיוו את קול הנשמה, ומילאו את הלב ברוך ונשכ על זכותנו להיות מיושבי בית המדרש ולא מיושבי קרנות.

באותו מעמד אחד מגדולי המגידים בצפון הדגיש בפני הילומדים את זכות הדור הזה שהוא למעלה מדור יוצאי מצרים שזכו לעמוד בגאולתו הר סיני ולשמוע את הדיבר "אנוכי ה' אלוקיך..." אשר שמום שלדור המדבר לא היה עדיין תורה ולא יכלו ללמוד תורה כהנהגה לקבלת התורה, לנו כי את התורה ואיתה אנו מתנצחים לקראת היום הגדול של מתן תורה. אשר על כן, אין ספק כי קבלת התורה לאחר הכנה של לימוד תורה זוהי קבלת תורה אחרת...

לאחר הערב המושלם באחת ההזדמנויות כששוחחתי עם קבוצת תלמידים הפנית לעברם את השאלה: אין הי'ז' כמובן שהשתדו הראשונה הייתה: "כח"ח. דחקתי בהם ושוב הקשיתי ומה היה כיוץ הקשיונות הייתה: "חזון עבר מחר", "זמן האיות עם אבא" ו**הדבקות עם התורה הקדושה**. למשמע התיאור האחרון והכרת התלמידים בחוויה הרוחנית של "דבקות בתורה" הפליאה וריגשה בו זמנית. הפליאה באותנטיות שבא הדברים נאמר וריגשה של כששגם אם לעיתים נדמה שגאו כחורו ומתחיים עמליי מייבטנו ולא תמיד ניכר וניתן לראות את פירות הגידולים, באמירה אחת של אותו תלמיד מתגלה הניצוץ היהודי וזוהר הנשמות

אילנא ברבא ה' דב סוקולובסקי

במהרה יבוא ויגאלנו

אמת: "אל" יאחרת כי אתה מלחמה הזמן! הזמן הוא הדבר הקדוש והעליון ביותר את מלכות המינר' הוא קדור בחצר שישבת שפת אמת באוראל תשובה עליו בקרוב.

כה אמר: בפרשתנו ברכת כהנים: כה תברכו את בניי אומר להם. פ"י רבינו ב"ח וז"ל: מסר להם הקב"ה ברכות לכהנים במתנה, שיהא כה בידם לברך את ישראל. וכל שעתיד למסור להם כ"ד מתנות כהונה, ועל כן הם עשרים וחמישה, לפי הדין השלשן "**כה תברכו**" להם, עם ברכת כהנים הם **עשרים וחמשה**". במהרה יבוא הגואל ויגאלנו.

חמישה בשנא: גם בפרשת נשא נרמז המשיח. רבי יהודה הוסיף (בספר גיטאותא הקדוש) אומר שהמלה "שלוש" מסימית את 'צרכת כהנים', שמום שיש בה רמז לברכה הגדולה ביותר, **שלוש** בימי **זהו משיח** (376). ואכן על המשיח נאמר המסוק (ישעיה ט, י) "למורה המשרה ולשלום אין קץ". בימי של המשיח ישכון השלום בלי קץ. במהרה יבוא הגואל ויגאלנו.

יבואנו פ': נשא (קט) סימן עמוס, מחר עשר בביאם, הוכיח ויורשלי' פ' עם א' ממקורביו ראוהו וכו', ולמשיחתו ענה "עביש שמעתי שהעדה חסידית נתנו הכשר על שוקולד". לאן הגענו שעריכעל אף צורכים שוקולד". בקונונו שהיה למסוק לכל יספין, והוכיזו אין זקן ואין כחיה עוסקת שדן אתה קץ. ואם תשאלו שמה יצא מכל משול, כיון שיש כ"ד ברכות הסכמות ממני כשר יסמכו על הסכמותי" (לחשומת כל המבחרים הנוטלים הסכמות ממסכיםים דרשתיים) (יש על כאן צאצאים שטובים, הלא).

שרפה אין ויכוח למי שייכים המים ומה ניתן לעשות איתם. כעת בוראית על המים לכתוב את השריפה. ועל כן על התורה לרדת מחר לעולם המעשה. עד לעלת לבוא בו הארץ תימלא עדת כמים לים מכסים. במהרה יבא ויגאלנו.

תימנים: בצאנו נהגו לומר בשולחן חג השבועות את תפילת אהרן בגליל (ספירות). ואכן דבר נכון הוא לומר על שולחן זה כי הוא תפילת מצות עשה (לפי הרמב"ם) ללמד לבנינו מעמד הר סיני, וגם הרמב"ם שלא מנה זה כמצווה, מצינו ידוע שכתב בגרסתו לתימנים נכחו בנינים על המעמד הזה. ובזכות זה דוד. במהרה יבוא ויגאלנו.

לכנו בשמחה: סוף התיבות במגילת רות שמונים וחמש, והסימן במסורה "סורה שבה פה כלפני אלמוני" (ה, א). וז"ל שה עיקר המגילה כי מזה יצא שבעו גאל וינמנה. ואיתא במדרש (פ"ד) על רישא דקרא 'והנה הגואל עובר', "שהביאו הקב"ה מסוף העולם" הרי שהיה נס בשביל תקומת מלכות דוד. במהרה יבוא ויגאלנו.

סעודה: מחר יחללנו סעודת החג בשנה זו (עשרה) קודם שעה 4:05. והאזכרים מאכלי חלב בקידוש בבוקר או בסעודת הבוקר (שהיה בלילה בודאי אכלו שני כדורי ליל ליל ט"ו) וזוהר שלא לאכול מאוחר בבית צהובת למקפידים להמתין של שעות כבדי שיכול לאכול הבשרי דליל שבת בשופי. ונזכה לקבל פני משיח בשמחה ובעונתו. במהרה יבוא ויגאלנו.

יאצ' בשבועות: בעל האומר אמת' (ר אברהם מרדכי מנחם). אביו (הספת אמת יצ"ח) כתב לו במכתב בזה"ל: ותחל ק' מדת הירויות כי שלא לילך בגלילית על הכתר ברגיונות קר לזכור ברויות שהיא מצות הבורא ביה. כי ברגע אחר ברויות קעה ק' ליתר מכל אלו השבועות. קר היה מיינוטין ביה להבנות בימא לא וכו'. ואכן הוא היה מאד יורא ומנצל כל רגעיו פעם השתתף באסיפה ואחד האדמו"רים אחר והנצלב באומרו שהוא חי 'למעלה מהקו'. ענה לו האמרי

אנכי: כידוע בכל שנה אנו מקבלים את התורה מחדש, אלא שבעצמנו כשהוא היה עלול להרעיע, לאחר שהמשיח הגרש וזהב ז' ע"פ משיאל שצאכ"י כולל כל התורה, שזאידם אנו למי מתן תורה היה ב"י מאמינים, אלא שהתחשף באכ"י לשון נותנות, להאמין שה נותן ביה היום יום, וכלכל גשמי שעושים זה עם אנכי". דבר זה משנה את כל ההסתכלות של האדם, ומבט זה הופך אותו מתחילת תורה.

בין המתקן: כל הפסוקים במגילת רות מתחילים בו, מלבד שמונה, וכן הוא בפרשת וישב. והלא דבר הוא. וכבר הורקח דן הוא את הגאולה וכדאל' (רש"י וקראו כן במ) שבחשמת מקומות נאמר יעקוב מלא ואלה חסר, כי יעקב נטל ערבון מאחלה את ה' עד שיגאל את בניו, ובפרשת וישב במעשה דיהודה ותמר התנוצץ אורו של משיח, וכן במגילת רות בסימנה "וישי הוליד את דוד". (כאן מתעוררים). במהרה יבוא ויגאלנו.

חנם סופר: בדברשות סופר חסר מצא שחתנות בועז ורות הייתה בליל ז' בתמוז כי בניסן חזר לביט ארץ וז' חודשים אח"כ ירדה רות לגוון (יש מהם) ולמחרת בועז גאל אותה (י"י) והקדיש ה' תרומה למכת החורבן בלידת עובד אבי יש אבי דוד מלך ישראל וכן קוים, שהיום ששעשעבדנו בקודת שנתו. הרי שבז"ל תמוה התחלה מלכות בית דוד ובט"ו נולד המשיח. במהרה יבוא ויגאלנו.

בויעד על השמים: אמרו המלאכים לקב"ה מה לילוד אשה בינו, חמדה נבנה וכו' אתה מבקש ליחנה לבשר ודם? אמר לו הקב"ה למשע החור והיה תשובה וכו' אמר להם היום למלאכים ירדו ויחזרו וידעו וכו' למרעה ששעשעבדנו כל לוחם עושים ממלאכה, וכו' משא ומתן של ביניים, וכו' וב ואם יש לכם, וכו' יצא י' ביניים מן הדור של ה' להקב"ה" ויש להבין מדוע קרן האשה העטפה של וכו' יצא י' ביניים הדוד המלאכים של התורה לרדת לעולם. אלא שכעווער

שטייגען מכל הסיבות

סיפור מעוללם של חשבים הרב שלמה ארלנרג

בשבת האחרונה השתתפתי בסימנר׳ שמוקם על ידי ארגון **״שבת מכל הסיבות״**, יחד עם כעשר משפחות מבית הספר ״ביחד״ ועוד כמה עשרות משפחתים מכל רחבי הארץ.

ארגון ״שבת מכל הסיבות״ - זהו תאגיד חסות מזהים **שבזואי עוד שמעוניע עלי**.

ההיום החל בלידה כחצי שנה בינוצול של ידידנו **הרב אריאל בוגזול שלישי**... הארגון מאפשר לנשות בית שישאל, להיושפע לילי של השבת בארונג בועולות, חסות חיבור ונאמפעל, כדי שכל יהודי ימצא את החיבור היחידי שלו לשבת שבהתורה אינה שעוד ועוד נשמות **יתקבצו להקב״ה** דור אדור השבת - מקור הברכה.

במשך השבת נחשפתי לסיפורים מזהימים, לא יאומן **איזה עם נפלא מיוחד הוא עם ישראל**.

כבר שקבולנו את האורחים ביום שיש, שמענו את הענינים אמרנו... חוותם של המשפחות כולם, לילעם לא הייתה מסגרת את שבת שמים בימים לחוות שבת שלמה **כלהתבה**, הרצאות, תפילות, סקודות שבתות יהודיות אומוניטית.

בהלך השבת נחשפתי איחם כל כך הרבה לרובנס ככולם זו הייתה **השבת הראשונה שהם שומר כראוי**.

במיוחד תפס אותי, בצור ביוך בן 24 שנה לידע עקב פירסום שחוט נחקר...

הבחויר היה אצילינגעטי מיווישב בדעתו אבל משחור בהתנהגות שלו היה **קצת מעורר מחנה**. בלי קעם שנהגודינו ויחידו כהו אז ארתא, אים פתאום ארתא וחתו נעמד לידינו וסאל בימוס אם אפשר להצטרף לשיחה... מווד... מובוש בהתנהגות ביראטי, לא רציתי להלכך אותו למרות שכל עפע זו הייתה שיחה של אינש הנותן בעניני הארגון טעניכים והומותיה וכל שמה היה בן מישורש מהאחרים יצטרף לשיחה, אחר שחנות האחרים עט עז.

וכך, לאורך כל השבת היכן שהיה קצת ״פעניץ״, **הוא פתאום התייצב**. ניסיתי להליכ אם בחור ״רגיל״ או קצת פחות... אבל שחנות איתו הכויחו באופן דור שמעוניע שחבור רגיל, דור, חכם וואו נעלם שיהח...

מה פשר השנייד...

באתח הפעמים, לקראת סוף השבת, כשענינו נראו מרועות מעניניות, הוא כנראה הרגיש את המבוכה שחוט ויצר אותו מנה אליתי- אצילינגעטי והתנצלי, **לדעם שיש נדחף אצליים כל הונם**, כשיוט, בדר שנים ביוך אם מנסה לעמוד שנה **וואו חוקר ילי**, מחד כשה שמפיל אותו, זה הסיגריות, אני חייב לעשן!... כך, ככא נביאר מה נוסל מעשען אני מרגיש ש״הלכה השבת ואו אני כבר מחלל אותה למר...״ נרשעתי למסוריו היה, כדי לקליב **כל של כהוצה למסור שבת**, אבל הרקול לפעם לא עוקב אותי עם גאן, במלון... וגם כשיש שירי שבת... אני מרגיש שאני ח-ו-ו-ו-ו לעשן... כלן, לא מופטם כל הונם ״אקשן״... אני עובר מאחד לשלי ומשם מבקש שסייעקו אותי, כדי לשלוח מלסוריי... וישני כמעט בליקע, נבמדתי לאחד האברכים שלמדו בימי המדרשו, העניקתי שרהאשי אלתי תופס ביה כל שמשאפטי... רק לא במסיגריות... נדברתי מאחור ובכוברן שנהשחרותי שריתי מוד לביח הכנסת למעוט אענישם, שידברתי אותי... וכאמור יוצאנו מצינת התסריטור עד שבת שבת גאן... לא טיפטי, אני לא שגני נראה חסר טקט כשאני ככה ״נדחף״ מכל שר מדבר... **אבל שוה לי נסכה חשבוני על**, **כי שאסמור שבת שלמה לא אסור**״ לא אוממן!...

״חזו חזו בני חביבי״, ככל כמיהה אהבה להקב״ה! הבחור היה זה הסכים להחזיר בשבת אחרתו להקב״ה הרצוצל שורוחותיו...

בסוף השבת, קיימנו **סימיונים** בו כל אחד מהאחרים שיתוף את תחושותיו על השבת, מה היה הרגיש, איך זה נשפיע עלי וכו״, אנטו חילופים בעקלעם עם ידיו וולפסון **אברהם גרינבוים שלישי**... שהיה איתנו כל השבת, הרב אריל בוגזול וחות״ ביחד״... מוהרעישם כל כך לעומעם על התחלפות השבתות של כאלו שגדולו למשפחות חרדיות ולעצנו ידנו מחדדן דרסיכה שהענינו כל השבת, לא רציתי לשמוע ״הק אסוף״, התגעגעתי לאווירה אורזן כול על זה הדרך.

קראתן כולן הסבב, מיוחדת שיהיה שהציגה את עצמה כמה שגרה במודיעין, וכן אינה מספרת: **״אני גייה בסביבה חילופית לגמרי״**, שמתפחתי **אין אפילו דתי אחד - כולל אותי...**... לפני מספר חודשים, התחלתי להרגיש כמיהה לשבת. **בירדתי, התחלתי להתאכרחי**... ככל שהתעמקתי נחשפתי יותר ויותר להשבת, הבנתי שבכל שבת כשאני מאמית את המשפחה שלי ואנחנו עושים על שבת **אין גורמה חילופית שבת הנוני**, האדם נכנסה לי ליל, להשבת חיבור שמעוללעס והבנתי שבת לא היתה... **לדעם להורית את המשפחה שלי** כלכ שבת כמיווי וכמובן לא שהם ידענים שאני שומרת שבת או מחזקתן בענייני, **אין ואבוי לי אם הם ידעו מזה**... וכו״, לא סוף שלום... אני מאמזת את עצמי מפניאיתו מוויסות ומספרתי סיפורים חילופי לבדי שליחתי אחיי אחרותי- **האני כל כך אוהבת**, לא יגיעו אלי לעולם... הם הרגישו לא רציים, לא כיכ הבנינו מה קרה לי, אבל נהנוזו **שפוטט לא הגיעו**...

כל שבוע, יום שישני מגיע... השמש כמעט שוקעת, אני מדליקת נרות וניגשתי לתפילת ערבית...

וכן ארנתי את הירמיה את קולה והתפרצה בכבי: **״אני רוצה לומר לכם, שדבר האדם מרגע הדלקת הנרות עד מנאצי שבת אני מרגישה אדם הזה כהי מאושר בעולם, אבל הכי מסכנה בעולם... אני ל-ב-ד-ז-ז אני לא יודעת בדיוק מה עושים, מבררת קצת לפני, נתקעת בהמונ שאלות, אני צבד לא כי אני בודדה, אני הייתי בודדה והאמנה הכי מופלרית ואני צבד כי בחורתי בדרך השם, **אבל רבותי זה קשה**״**

• להחזיר (ב)תשובה •

ווארט לשווער | הרב שמואל עמנואל

מוזא בגמרא (שבת סח:): אד דברי רבי **יהושע בן לוי**: בשעה שעלה משה למרום לקבל את התורה, אמרו מלאכי השרת לפי הקב״ה, רבונו של עולם, מה לילוח מלאכי בניינו וכי חספי הקב״ה לתת את חמדותו הגנוזה לבני אדם, והלא התורה גנוזה היא 974 דורות לפני בריאת העולם, וכיצד תינתן לבשר ודם?

ציוה הקב״ה את משה להחזיר להם תשובה. אמר לו משה, מתיירא אני שמא ישרפו אותי בהבל פימה... אבל לו הקב״ה ״אחוז בכסא כבודי וענה להם תשובה״. ואכן ענה להם משה אפס הנתורם מתאמיה מלאכי השרת, שרהי אצל אלה אם בא ואם, לא שתעבדו במצרים ועוד.

ויש להקשות: מהי הלשון ״החזיר להם תשובה״? מה יש להחזיר כאן, וכי הוא לקח להם משחזו? יותר מתאמיה היה לומר ״ענה להם תשובה״.

עוד, מדוע די להימלט מהבל פימה כי הם בלי לאחוז בכסא לא ציוה משה לאחוז בכסא הכבוד, וכי בלי לאחוז בכסא לא ניתן לענות תשובה?

ושמעתי לזכר, ששורשי טענת המלאכיה איתה, כיצד ניתן לתת את התורה לבשר ודם, שעשושים לחיות ולעבור על המצוות שבוטרה, ״מה אננו כי תזכרנו״, ולחפור את התורה לגשמינות.

אמר לו הקב״ה למשה **החזיר להם תשובה**. תסביר מלאכיים שיש מושג כזה שנקרא ״לחזור בתשובה״, ועל ידי התשובה האדם הופך להיות אדם חדש ומרומם יותר... אנו אתה מתיירא שמא המלאכיים לא יקבלו את עומק המושג של תשובה, אחוז בכסא כבודי... נבמאמרה (יומא סו.) ״גדולה תשובה שמגיעת עד כסא הכבוד״. ועל ידי כך שבינו את גדול מעלתה של התשובה, נתבעטל טענתם על מסירת התורה לבשר ודם...

...איוב...

זה הזכיר לי סיפור שהיה אצלנו בבית הספר - כתבתי את זה כאן בעיבי.

שנה שעברה ערכנו ״מסיבת סידור״ וחילקנו **סידורים** לילדי כיתה א׳. למחרת המסיבה, הגיע אלי תלמיד בשם ארבל - ממספחה חילופית כמעט לכל דבר ועניין - ואמר לי:

״הנהגה״ של ילך עוד מהספר הזה שקיבלנו אתמול?״

מה קרה נאבד לך?

״לא! אתמול במסיבה ההורוס שלי מאוד התרגז ואמרו לי שאני אביא לבית את הספר שקיבלנו במסיבה והם יביאו איתי ביחד מתוך הספר, **ום גם רוצים לקרוא בזה...** אבל המורה אמרה שמשיאיים את הספר בבית, ולא לקוחים הביתה, אז באיתי אליך לבדוק אולי תוכל לתת לי עוד ספר...״

אצמורחות...

שלמתי מיד סידור חדש והבאתי לו עם הקדשה שחלחלה אותו כל היום...

ביום ראשון - לאחר שבת - הוא שוב הגיע אלי...

״תפתחו בשבת את הספר והשכאבו לי כדי להגיד קודש! **ואל היה שם** (הסידור מחילוקי אות שלום חל...)״. ההורוס שלי היו מאד עזובים, הם חשבו וחיפשו וחיפשו עמוד שי קודש לו מצאו, אז לא נרא, במקום זה החלטנו ללמוד בעמוד 43, המורה לימדה אותנו לקרוא משם את פרק **״מסורת תורה״** וככה כל המשפחה עמדה ואמרה את זה עם הכוין יו! ואחר כך שתינו אותו...״

מרגע!...

כל כך הרבה יהודים **רוצים**, אבל אין להם את המסלול, סור להם כל כך הרבה ידע ומוסדות...

וכל זה תופס אותי בעיור חג השבעות... **מחשבותיו**

זמן מה מתן תורה, אנטנו מתקריבים ליראש השנה שלשטייגען... **זמן מכולם...**

לפעמים אנטנו מרגישים שקשה לו ללמוד, קשה לו להבין, להעמיק... אז בדרך כלל מסתכלים לצדדים ״רגשורים״ מהגאון ההוא ומבעלך כישורן האחר יוצאי מה שיש, מן אני...״

רבותי! **כמה צריך לשמוע עם אנשי**, אנטנו אפילו לא מבינים ויודעים להקריא את מה שעלדו אותו... שיש לו סביבה תומכת, שגדלו עם כל כך הרבה ידע, גירסות ידעיקוח, הבנה והשכלה כשתתקנה כן עוד מיקות...

כל כך הרבה יהודים מתחילים להתקרב, כשוכיית את השנינים כדי להבין שורה בממרא, כל כך הרבה יהודים מתמודדים עם בלבלו עצום מאסיפה להתחיל, מה זה ממרא, מה זה משה ומה זה חומש. מה שגדול נחיר בזכרי, כי כאמור נגדולו עלי וגדולו על זה, הם צריכים לחרות שנינים, להבחינות ולחילתם מול הסביבה שלהם, לחטוף קיוטן של בוג על שום נהיו ״חודים״ - ככמה ניסיונות המודרניות יו להם ואנחנו לא מספיקים להעריך וליחקר את מה שהיש כל ביד, אנטנו עקסיוטס בהרשאותות וחיפושים הם אין לי וכמה אני רסעסות וכלות...״

אנטנו צריכים לרקוד קצת ולהצלל כל דבר שאנחנו רוצים ללמוד, כי מהם לא מובן מאליו... אנטנו צווידיים מברת התנאים להצלחה בלימוד וקוסם המצוות - עלילי להתבונן במצב **התנאים** כל בשבת קודש וכוך בכל המצוות - חודים בוכים על בדידותו רוחנית, הם בודדים, לא יודעים מה לעשות ואין עולשות... הם מתחילים כשהם בן ארבעים - אין להם את מי לשאול מוטם לנולד במקום אחר, לא אחת, יש להם מאבק על כל מצווה, על כל בדר בקושיהשה.

אני נתקל בהם יום יום - **יהודים נלהמים וחוסניים** גיעים **האסכיבים הבעיתיים שלהם, על מה שצאלנו קיים, מובן מאליו ואפילו מוערך על ידי הסביבה**.

השבוע, **תלמידי חטיבת הבהינים** שלנו, נסעו לסיוס אצל גדולי ישראל. את התלמידים, ישב עם כעוב עליהם **הרב הרב שרגא שטיינמן שלישי**... מרץ ובכ... הוא גם לתשפחה חילופית, לפני שנה אנו הצטרף אלינו מבית ספר חילוני, לאחר מאבק משמש מול הוריו. הוא תלמיד מבריק ונעים הליכות, אבל סיפר להורוס שלו והציג מצג שחוט שהוא ״עובד חורם ומרביצים לך די כדי להשיגו מעבור לילי שני דתי...״ **הוא נחלל מאבק** הוא תלמיד חכם ורסעסות וחיפושם וליבנסם חס המסכמו... הוא הענינוים הראשון ללמודים אצל התלך הרשמה, **הם רק הסכימו לו והוא רץ, התיישב בכיתה והחל ללמוד...**

הושבעו אות שיש מול הרב שטיינמן וככה בפניו, ״הרב כר סימיתי כמה מסמכותנו, אני צוץ ביהם, אני רוצה שנהה ביהם, כמעט מכרן לךרן... אני בן מוקד ואורי להבית כל זכרתי, ללכת לשיבה, אבל **ההורוס שלי לא נותנים לי**, הם לא מספיקים בשום אופן!״ הרב תבקר אותו שאצלו מולם, שאקבל מהם הסכמה ללעבור לשיבה... הוא הבא וככה...

אנחנו, הולך מונח על מה מושל על כמה צריך להעריך, כמה צריך לעצב... יש לו את כל הסביבה וההדחיה...

גח שמה!